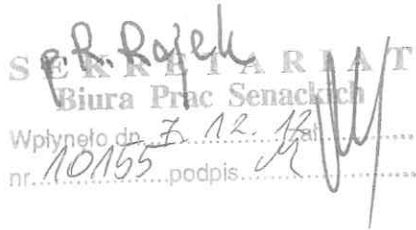

PG VII G 070/57/12

Pani

Maria Pańczyk-Pozdziej

Wicemarszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

do: BPS/ 043-20-839-PG/12

Suzanna Poni Monaster

W związku z przekazanym przy piśmie z dnia 16 listopada 2012 roku, zgodnie z art. 49 ust. 4 Regulaminu Senatu tekstem oświadczenia złożonego przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 20. posiedzenia Senatu RP w dniu 9 listopada 2012 roku, przedstawiam w tym zakresie następujące stanowisko.

Pytania zawarte w końcowej części wspólnego wystąpienia senatorskiego sprowadzają się w istocie do konieczności przedstawienia przez Prokuratora Generalnego stanowiska w odniesieniu do zakresu odpowiedzialności biegłych z dziedziny geodezji i kartografii z tytułu przygotowania nierzetelnych, bądź fałszywych opinii, sporządzanych na zlecenie sądów. Autorzy wystąpienia kierując określone pytania, stoją jednoznacznie na stanowisku, że w obowiązującym systemie prawnym brak jest wystarczających i czytelnych reguł pozwalających na merytoryczną ocenę pracy biegłych, a nadto na możliwość ewentualnego pociągnięcia biegłych do odpowiedzialności karnej, związanej z faktem sporządzenia przez nich nierzetelnych opinii. Senatorowie zwracają także uwagę na niewystarczającą w takiej sytuacji odpowiedzialność zawodową biegłych z zakresu geodezji i kartografii oraz na negatywne konsekwencje dla stron postępowania, wynikające z faktów sporządzania nierzetelnych opinii.

Na wstępie zasadnym jest podkreślenie faktu, iż niezależnie od rodzaju postępowania, w toku którego sądy powołują biegłych z określonych specjalności, treść tych opinii podlega ocenie sądu według reguł określonej procedury, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, reguł określonego postępowania oraz zasad logiki i wiedzy.

Analiza wystąpienia senatorskiego prowadzi do wniosku, że składający oświadczenie widzą konieczność zajęcia przez Prokuratora Generalnego stanowiska co do zakresu odpowiedzialności karnej biegłych w przypadku przygotowania przez nich opinii zawierających fałszywe treści. Wystąpienie przedmiotowe zawiera przy tym tezę o braku, w chwili obecnej, takiej możliwości prawnej. Zdaniem autorów oświadczenia, w takim wypadku odpowiedzialność zawodowa, którą może ewentualnie ponieść biegły powołany przez sąd jest dalece niewystarczająca. Z oczywistych względów, należy zgodzić się z autorami oświadczenia, że w przypadku poświadczenia przez biegłych nieprawdy w sporządzanych opiniach odpowiedzialność zawodowa jest niewystarczająca. Wskazać jednak należy, iż autorzy oświadczenia nie dostrzegli, iż Rozdział XXX Kodeksu karnego „Przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości” w art. 233 § 1 i 4 przewiduje odpowiedzialność karną zarówno za składanie fałszywych zeznań mających służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, a także określa odpowiedzialność biegłego, rzeczoznawcy oraz tłumacza związaną z przedstawieniem fałszywej opinii lub tłumaczenia mającego służyć za dowód w postępowaniu. Przedmiotem ochrony wskazanym w tym przepisie jest bowiem prawidłowe funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości oraz wiarygodność ustaleń dokonanych w postępowaniach przewidzianych na podstawie ustawy. Wskazać należy, że realizacja znamion typu czynu zabronionego określonego w art.233 § 1 i 4 nie jest uzależniona od tego, czy fałszywe zeznanie, opinia lub tłumaczenie dotyczy kwestii istotnych, czy nieistotnych dla sprawy. Ustawa zatem rozciąga we wskazanym uregulowaniu odpowiedzialność karną na biegłego, rzeczoznawcę lub tłumacza, jeśli przedstawią oni fałszywą opinię lub tłumaczenie mające służyć jako dowód w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy.

Warunkiem odpowiedzialności biegłego jest uprzedzenie o niej lub odebranie przyrzeczenia.

Podsumowując należy podkreślić, że w polskim systemie prawnym istnieje możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności karnej biegłych, związana z przedstawieniem przez nich fałszywej opinii. Odpowiedzialność ta jest niezależna od ewentualnego ponoszenia przez nich odpowiedzialności dyscyplinarnej i zawodowej, uregulowanej w odrębnych przepisach. Wskazany przepis art. 233 § 4 k.k. z 1997 roku stworzył nowy typ przestępstwa, nieznanego uprzednio obowiązującej ustawie karnej. W uzasadnieniu projektu Kodeksu karnego z 1997 roku wskazano w tym zakresie, że wprowadzenie takiego występku było reakcją na „występujące coraz częściej wypadki fałszywych opinii lub tłumaczeń mających służyć za dowód w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy”. Ponadto wymaga podkreślenia fakt, że wszczęcie określonego postępowania przygotowawczego dotyczącego występku z art. 233 § 4 k.k. uzależnione jest od uzyskania przez organy ścigania informacji o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia tego przestępstwa, mogących pochodzić w szczególności od sądów oraz uczestników określonych postępowań, w toku których opinie biegłych są sporządzane. W przypadku skazania za przestępstwo określone w art. 233 § 1 i 4 sąd ma możliwość orzeczenia obok kary środka karnego określonego w art. 39 k.k., polegającego na zakazie zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej.

Przedstawiając powyższą argumentację związaną ze skierowanym w trybie art. 49 ust 4 Regulaminu Senatu oświadczeniem senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 20. posiedzenia Senatu RP w dniu 9 listopada 2012 roku, wyrażam stanowisko, że w polskim systemie prawnym istnieją uregulowania prawne pozwalające na skuteczną reakcję o charakterze prawno-karnym, w przypadkach przedstawiania przez biegłych w toku postępowań sądowych opinii poświadczających nieprawdę.

Z przysięgą

Andrzej Seremet